

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 14275
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії – Затерта Зоряна Василівна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка за спеціальністю «Психологія», аспірантка кафедри психології розвитку та консультування Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, виконала акредитовану освітньо-наукову програму Психологія.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена рішенням Вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, від 26 травня 2026 року, наказ № 185, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Савелюк Наталія Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензентів

Шпак Марія Мирославівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Олексюк Вікторія Романівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології розвитку та консультування Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Офіційних опонентів

Галян Ігор Михайлович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної психології Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка».

Кононенко Анатолій Олександрович – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної та соціальної психології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на засіданні «15» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Зоряні ЗАТЕРТІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Ціннісні

орієнтації як чинник розвитку резильєнтності студентів фахових коледжів» за спеціальністю 053 Психологія.

Дисертацію виконано в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник – Адамська Зоряна Михайлівна, кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить нові науково обґрунтовані результати, отримані здобувачкою в процесі проведення досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Дисертація виконана державною мовою, відповідно до вимог МОН, освітньо-наукової програми закладу, специфіки галузі знань та спеціальності. Дотримано усіх вимог пункту 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії Б; 6 публікацій у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Статті, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Затерта З. В. Резильєнтність особистості як проблема сучасної психологічної науки. *Габітус*. 2024. № 58. С. 140-144. URL: DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.58.22>

2. Затерта З. В., Адамська З. М. Психологічні особливості розвитку резильєнтності у студентів фахових коледжів. *Наукові перспективи*. 2026. № 1(67). С. 1549–1661. URL: DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-1\(67\)-1749-1661](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-1(67)-1749-1661)

3. Затерта З. В. Емпіричне дослідження ціннісних орієнтацій як чинника розвитку резильєнтності студентів фахових коледжів. *Наукові перспективи*. 2026. № 3(69). С. 1737–1748. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3\(69\)-1737-1748](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3(69)-1737-1748)

4. Затерта З. В. Ціннісно-сміслові ресурси та рівень психологічного благополуччя у структурі резилентності студентів фахових коледжів. *Перспективи та інновації науки*. 2026. № 4(62) С. 3673-3683. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-4\(62\)-3673-3683](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-4(62)-3673-3683)

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти

та висловили зауваження:

Савелюк Наталія Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

Галян Ігор Михайлович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної психології Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», із зауваженнями:

1. У структурі когнітивно-рефлексивного компонента авторка виокремлює рівень рефлексивності, використовуючи методику «Хто я?» М. Куна. На нашу думку, дослідження могло б лише виграти від залучення спеціалізованого психодіагностичного інструментарію, який давав би змогу більш диференційовано оцінити різні типи та форми рефлексії.

2. У роботі переконливо обґрунтовано роль ціннісних орієнтацій у розвитку резильєнтності студентів фахових коледжів. У межах дослідження встановлено прогностичний потенціал окремих цінностей щодо розвитку резильєнтності, зокрема цінності безпеки. У зв'язку з цим становить науковий інтерес позиція дисертантки щодо того, яким чином дефіцит реальної фізичної безпеки в умовах війни впливає на трансформацію цієї цінності та її місце у структурі резильєнтності особистості.

3. Схвальної оцінки заслуговує розроблена авторкою програма соціально-психологічного тренінгу «Плекаємо резильєнтність» для студентів фахових коледжів. Разом із тим перспективним напрямом подальших досліджень могло б стати вивчення ефективності цієї програми на вибірках здобувачів інших рівнів вищої освіти з урахуванням віку як групувальної змінної.

4. У тексті дисертації подекуди трапляються окремі стилістичні та граматичні неточності, які проте не вплинули на якість виконаного дослідження.

Кононенко Анатолій Олександрович – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної та соціальної психології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, із зауваженнями:

1. У роботі переконливо обґрунтовано роль ціннісних орієнтацій у розвитку резильєнтності студентів фахових коледжів. Водночас певний науковий інтерес становило б проведення порівняльного аналізу особливостей прояву резильєнтності студентів різних курсів.

2. У процесі експериментального дослідження авторкою було проаналізовано результати авторської анкети, однак у подальшій роботі не

представлено врахування суб'єктивного досвіду респондентів, який дозволив би глибше виявити змістові аспекти особистісних змін. Залучення якісних методів дозволило б поглибити інтерпретацію кількісних результатів та посилити доказовість ефективності тренінгової програми.

3. Зважаючи на практичну значущість розробленої програми «Плекаємо резильєнтність», доцільним видається впровадження комплексної системи психологічного супроводу усіх учасників освітнього процесу в межах фахового коледжу.

Шпак Марія Мирославівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, із зауваженнями:

1. Дисертантка розкриває методологічні основи дослідження, зокрема аксіологічний, суб'єктно-діяльнісний, особистісно орієнтований та ресурсний підходи, концепцію резильєнтності, положення АСТ-підходу та модель «Колесо стійкості» О. Романчука, лише у третьому розділі дисертаційної роботи щодо формувального етапу дослідження. Вважаємо, що методологічні підходи мають визначати концептуальні основи дисертаційного дослідження загалом, відображати теоретичне підґрунтя та спрямованість науково-дослідницького пошуку в цілому, а не лише стосуватися формувального експерименту як одного з етапів дослідження. Це дало б змогу обґрунтувати взаємозв'язок окреслених методологічних підходів з авторським трактуванням сутності поняття «резильєнтність» та її структурними компонентами.

2. Дисертанткою не чітко обґрунтовано виокремлені структурні компоненти резильєнтності студентів фахових коледжів. Зокрема, у другому розділі дисертаційної роботи в емпіричній моделі дослідження резильєнтності студентів фахових коледжів зазначено три структурні компоненти (когнітивно-рефлексивний, емоційно-регулятивний, поведінковий), водночас у третьому розділі в структурно-функціональній моделі розвитку резильєнтності студентів фахових коледжів, відображено вже 4 структурні компоненти резильєнтності, визначені за результатами факторного аналізу.

3. Дисертаційна робота лише б виграла, якби дисертантка розширила географію емпіричного дослідження і проаналізувала вплив на ціннісні орієнтації як чинника розвитку резильєнтності студентів фахових коледжів різних соціокультурних умов (проживання у різних регіонах України, міській і сільській місцевості).

4. Доцільно було б зробити порівняльний аналіз результатів дослідження гендерних особливостей розвитку резильєнтності у студентів фахових коледжів. Така інформація збагатила б практичну значущість дисертаційної роботи.

Олексюк Вікторія Романівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології розвитку та консультування Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, із зауваженнями:

1. Перспективним видається розширення емпіричної вибірки за рахунок студентів інших регіонів України, що дозволило б поглибити аналіз ціннісних орієнтацій як чинника резильєнтності в різних соціокультурних умовах.

2. Доцільним було б більш детально висвітлити можливості практичного використання запропонованої програми розвитку резильєнтності в діяльності психологічних служб закладів фахової передвищої освіти.

3. Подальших досліджень потребує питання гендерних та вікових особливостей впливу ціннісних орієнтацій на розвиток резильєнтності студентської молоді.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Зоряні ЗАТЕРТІЙ ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова

разової спеціалізованої вченої ради

Наталія САВЕЛЮК